עין משפמ

גר מצוה

םא א מיי' פ"ו מהל' עירובין הלכה יח

סמג עשין דרבנן א טוש"ע א"ח סי' חיד סעיף א: סב ב מיי' פ"א שם הלכה

ובהג"ה וסי שלב סעיף ח:

בג ד מיי׳ פ״ט מהל׳

מכירה הלכה ז סמג עשין פב טור ש"ע ח"מ

מי׳ קלט סעיף ג:

ה [מיי פ"ג מהל' מכירה הל' א טוש"ע חו"מ סיי

קלח סעי׳ אן:

כ סמג שם טוש"ע

לעיל מו: פ: לקמן לה,ניטין יא: קידושין כג.

ושם. ג) מוליו פנ.. ד) ושם.

ים לן, גם לוכן פגי, יז נסט. ע"ש], ל) [צכורות יג: קידושין כו. כח:], ו) גיי

כש"ל יהודה. ז) ב"מ מו:

וש"נ, ה) לקמן לה., ט) [שבת

קו: וש"נ], י) [סנהדרין כד:], כ) [לעיל פ:],

כד:], כ) [לעיל פ:], () [שס], מ) ס"א א"ל, () בס"א: כד', מ) בס"א

ליתא, או: לי. ע) ול"ל אחר

ד"ה בעל], כ) [ד"ה ומודין], ל) [לקמן לד.], ק) [וע"ע

מוס' ע"ג ה: ד"ה ערבו.

ומודים בשאר כל האדם שזכו לו מעותיו

א שאין מערבין לאדם אלא מדעתו 6 אמר רבי

יהודה במה דברים אמורים בעירובי תחומין

אבל בעירובי חצירות במערבין לדעתו ושלא

לדעתו לפי ס שזכין לאדם שלא בפניו ואין

. חבין לאדם שלא בפניו: **גבו'** מ"מ דר' אליעזר

הא לא משך אמר רב נחמן אמר רבה בר

אבהו עשאו ר"א כד' פרקים בשנה י דתנן

י בד' פרקים אלו משחימין את המבח בעל

כרחו אפילו שור שוה אלף דינר ואין ללוקח

אלא דינר אחד כופין אותו לשחום לפיכך

אם מת מת ללוקח מת ללוקח י' הא לא משך

אמר רב הונא בשמשך אי הכי אימא סיפא

בשאר ימות השנה אינו כן לפיכך אם מת

מת למוכר אמאי הא משך א"ר שמואל בר

יצחק לעולם בשלא משך הכא במאי עסקינן

בשזיכה לו על ידי אחר בד' פרקים אלו דוכות

הוא לו זכין לו שלא בפניו בשאר ימות השנה

דחוב הוא לו אין חבין לו אלא בפניו יי ורב

אילא אמר ר' יוחנן דבר' פרקים אלו העמידו

חכמים דבריהן על דברי תורה " דאמר רבי

יוחנן ה דבר תורה מעות קונות ומפני מה אמרו

י משיכה קונה גזירה שמא יאמר לו נשרפו

חיטיך בעלייה: ומודים בשאר כל האדם

כו': מאן שאר כל אדם אמר רב יבעל הבית

וכן אמר שמואל בעה"ב דאמר שמואל ל"ש

אלא נחתום אבל בעה"ב קונה ואמר שמואל

ה ל"ש אלא מעה אבל כלי קונה ואמר

שמואל " לא שנו אלא ראמר לו זכה לי אבל

אמר ערב לי שליח שויה וקני: אמר רבי

יהודה בד"א וכו': יי אמר רב יהודה אמר

שמואל הלכה כרבי יהודה ולא עוד אלא כל

מקום ששנה רבי יהודה בעירובין הלכה

כמותו אמר ליה רב חנא בגדתאה לרב

יהודה אמר שמואל אפילו במבוי שניטלו

קורותיו או לחייו אמר ליה בעירובין אמרתי

לך ולא במחיצות אמר ליה רב אחא בריה

דרבא לרב אשי יי הלכה מכלל דפליגי

י והאמר ר' יהושע בן לוי כל מקום שאמר ה'

יהודה אימתי ובמה במשנתנו אינו אלא

לפרש דברי חכמים ולא פליגי והא אנן תנן

י נתוספו עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע

בארבעה פרקים בו'. בפ׳ אומו ואת בנו (חולין דף פג.) מפרש ומודין בשאר כל אדם. מפרש בגמרא בעל הבית שאמר לו חברו הילך ערב יו"ט הראשון של פסח ועיו"ט של עלרת וערב יו"ט האחרון של חג וערב ר"ה ועיו"כ בגליל והא דלא חשיב עיו"ט ראשון של חג אומר ר"ת משום דכו"ע טרידי בסוכה ולולב ואין להם

פנאי להרבות בשחיטה כל כך ש: לעולם כשלא משך. מותח דרב הוגא דאוהמי כשמשך אתא לפרושי דהיינו משיכה

בקונטרס דכתיב בפודה מן דלא שכים שיאחר המשיכה לאחר

נתינת המעות כיון דאין מעות הונות

דבר תורה מעות קונות. פירש ההקדש ונתן הכסף וקם לו וק"ו בלוקח מן ההדיוט וריש לקיש דאמר משיכה מפורשת מן התורה ואין מעות קונות קסבר מהקדש לא ילפינן דכסף קני ליה משום דלא שייכא ביה משיכה דכל היכא דאיחיה בי גוא דרחמנא איתא ואין נראה זה הטעם נכון כ"כ דמ"מ נילף מהקדש שיקנה גם הכסף בהדיוט ואומר ר"י משום דתרתי לא מלי למקני בהדיוט דפרק הלוקח עובר פרתו (בכורות דף יג:) דריש ר' יוחנן או קנה מיד עמיתך הא לנכרי במשיכה ואם היה קונה משיכה וכסף לר"ל אם כן לנכרי במה וכ״ת הא לנכרי בכסף דקאי אמיד עמיתך דדריש ליה אמשיכה מכל מקום מדנכרי בחד דוקא ישראל נמי בחד דוקא ובכי האי גוונא קאמר התם ועוד מפרש ר"י דהיינו טעמא דמעות קונות דבר תורה דסתם קנין דקרא בכסף מיירי כדאשכחן בכמה דוכתי (מ) קנין בכסף אוכל בכסף תשבירני (דברים ב) שדות בכסף יקנו וירמיה לב) ואף על גב דכתיב ספר המקנה דנפקא לן י) מהתם קנין שטר מ"מ סתם קנין דבכל דוכתין הוי בכסף ועוד מוכח קרא דבכסף איירי דכתיב [ויקרא כה] אל תונו ואמוכר ואלוקה קאי: שמא יאמר חימיך נשרפו בעלייה. ול״ת למה עקרו חכמים קנין כסף לגמרי דהוי דאורייתא היה להם לתקן דמבעי כסף ומשיכה ותירץ ר"י משום תקנת השוק עשו כן שלא להלריך תרתי משיכה ומעות וריב"ן תירץ דחם המשיכה לבדה לא תקנה אם כן יאמר הלוקח למוכר נשרפו חיטיך בעלייה ואם תאמר א"כ כשנתן הלוקח מעות ולא משך יאמר לו המוכר נשרפו מעותיך בעלייה כיון דאין המעות קונות לו ואי לאו תירוץ ריב"ן היינו יכולין לומר דלא חיישינן להכי משום

שזיכה לו ע"י אחר ומש"ה לא קאמר אלא דלא הדר ביה כלל:

ו ומיי׳ שם והל׳ ה טוש״ע ו (מיי שם ואר א שים ב שם סעי ה]: סד ז ח ט מיי פייו מהלכות הלכה כ סמג עשין דרבנן : טסב ים סיים שמט ל ה טוטייע ט ט ט בטפ. סה י מייי פייה שם הלכה ו טור שייע אייח סיי שסח סעיף ב: הגהות הב"ח (ל) תום' ד"ה דבר וכו' בכמה דוכתי (קנין בכסף) תא"מ ונ"ב ס"א קנין כספר:

רבינו חננאל יאמרינן מאי טעמא דר׳ . אליעזר והא לא משך. אמר רב נחמז אמר רבה בר . אבוה השוה ר' אליעזר מידותיו בעירובין כאותה ששנינו בשחיטת חוליז י (פ׳) [בפרק כסוי הדם] בארבעה פרקים משחיטיו את הטבח בעל משחיטין און חסבון בעל כרחו. ואסקה ר' יוחנן לעולם בשלא משך ושלא זיכה, ובד׳ פרקים אילו העמידו דבריהן על דין תורה דדבר תורה מעות קונות. ומפני מה אמרו קונות, דמפני כוה אמוד משיכה קונה גזירה [שמא] אמר לו נשרפו חיטיך בעלייה. ומודים חכמים שזכו לו מעותיו. מאן שאר . כל אדם. אמר רב (מן) בעל כי אום: אמו דב (מן) בעי הבית. וכן אמר שמואל בעל הבית קני, דלא שנו חלוקה אלא בנחתום. ולא שנו בנחתום דלא קני אלא מעה יהיב, אבל יהיב כלי קני. ולא שנו אלא דאמר קני. די א שנו איא דאמו ליה לנחתום זכי לי, אבל אמר ערב לי קני. פיסקא, א"ר יהוד' במה דברים מדעתו, בעירובי תחומין, שפעמים שהיא חובה לו שאתה מתירו בצפון ואוסרו בדרום כנגד מה שהתרת, והוא אין לו צורך אלא בדרום, נמצאתה עושה לו חובה לפיכך אין חבין לו אלא בפניו. אלא בעירובי חצירות אתה מתירו תוספת ואינד אוסרו בדבר הוספת האינן אוסוז בובו לפיכך זכין לו אפילו שלא מדעתו. אמר רב יהודה אמר שמואל הילכתא כר׳ אמו שמואל הילכות כו יהודה, ולא עוד אלא כל מקום ששנה ר' יהודה . בעירוביז הלכה כמותו. י והני מילי בעירוב אבל לא במחיצות. ואקשינן למה הוצרד שמואל לומר הלכה י יהוד׳ מכלל דחכמים פליגי עליה בהא, והא אמר ר׳ יהושע כל מקום ששנה ומתני' במה היא. ודחינו עליהן מוסיף ומזכה וצריך להודיע. הלא המשנה זו

מעה זו חכה לי בעירוב והלך וזיכה לו שקנה עירוב דהואיל ואין בעה"ב רגיל למכור ככרות לא נתכוון זה אלא לעשותו שליח ונעשה כאומר לו ערב לי וגבי חנוני גופיה אי א"ל ערב לי אמרינן בגמרא

דהני: שחין מערבין לו לחדם חלח לדעמו. הלכך גבי חנוני כי א"ל זכי לי לא נתכוון אלא לקנות הימנו ולא סמך עליו שיעשה שלוחו ומעות אינן קונות ולא סמכה דעתיה נמצא מערב לו שלא לדעתו אבל אם משך ככר והניחו אצלו לכך שליח עשאו: עירובי החומין. חוב הוא לו שמפסיד ללד האחר ושמא אינו נוח לו: גמ' נד'ס פרקים. דמתרץ ר' יוחנן לקמן דהעמידו בהן חכמים דבריהם על דין תורה דמעות קונות אף כאן מפני תיקון שבת העמידו דבריהם על דין תורה: כד' פרקים אלו. בפ' אותו ואת בנו בחולין (דף פג.) עיו"ט הראשון של פסח ועי"ט של עלרת וערב ר"ה ועי"ט האחרון של חג וערב יוה"כ בגליל: ואין ללוקה. באותו השור אלא דינר שנתן לו דינר מבעוד יום בשוה דינר בשר: אם מת. השור אבד הלוקח מה שנתן: אינו כן. אין משחיטין אותו על כרחו ואם רצה טבח מחזיר לו את הדינר: בשזיכה לו. טבח ללוקח בשור זה שוה דינר ע"י אחר שמסר השור לאחר ואמר לו זכה לום בו בשם פלוני והוא לא עשאו שליח לאותו אחר הזוכה בשבילו: זכום הוא לו. להוליא מעות ולקנות בשר שהכל דרכן בכך: חוב הוא לו. שמוליה הולחות: דבר חורה מעות קונות. דכתיב בפודה מן ההקדש (ויקרא מ) ונתן הכסף וקם לו ק"ו בלוקח מן ההדיוט: נשרפו חיטיד. שנתת לי מעות עליהן הלכך מוקמינן להו ברשות מוכר כי היכי דלימסר נפשיה עלייהו וניטרח לחלולינהו: ש אבל כלי. קנין סודר: בעל הביח. פרישית טעמא לעילש: אלא דאמר זכה ני. דלא שוויה שליח אלא כשאר מוכרין דעלמא אבל אם אמר ערב לי שליחה שוויה וסמכה דעתיה דקיימה לן חזקה שליח עושה שליחותו בפרק בכל מערבין (לעיל ד׳ לב.) הלכך מערב לדעתיה הוא: אמר שמואל אפינו במבוי שניטלו הורוחיו. בשבת דמיהל בה ר' יהודה בפ' כל גגותט ואמר

מותרין לאותו שבת: בעירובין. כל

היכא דאיירי בהלכות קניית עירוב:

מוסף רש"י במה דברים אמורים. במון הבוים אמון ים: דחין מערכין לו לחדם חלח לדעתו שנתרנה, בעירובי תחומין. דשמא חוב לו להפסיד אלפים למורח על מנת להשתכר באלפים למערב (לעיל מו:) שמא אין נוח לו לקנות כאן להפסיד לרוח שכנגדה ולנויל P:) אבל בעירובי חצירות. אין שם הפסד הצירות: מין עם הפסף אלא ריוח (לעיל מו:) לעולם הוא זכות להן לקמן צה.). ואין חבין לאדם שלא בפניו. אין אדם יכול ליעשות שלוחו שלא מדעתו לדבר שהוא מובה או הפסד (קדושין בג.) דחין חדם נעשה שליח לחבירו שלח מדעתו להפסידו, אבל להרויחו אנן סהדי דניחא ליה לפיכך וכין ואין חבין (חולין פג.). דבר שהוא לרעתו קרוי **סוכה** וכתובות י: ב"מ י.) דבר שהוא חוב לו, שאינו חפך בו (סוטה כה.). משחיטין את הטבח בעל כרחו. ואזיל שאם ק ואזיל שאם קבל דינר מלוקח ליתן לו בדינר בשר על כרחו אף על פי שאין לוקחין לשאר (שם). ואין ללוקח אלא דינר אחד. שנתן דינר לטבח (שם). מת ללוקח. ומפסיד הדינר (שם). בשאר ימות השנה אינו כז. דבעינו משיכה וכל זמן שלא משך מחר בו הטבח (שם). בשזיכה לו על ידי אחר. המוכר הזה מסר אחר לאדם אחר שלא בפני הלוקח ואמר לו זכי בשור זה לפלוני להיות לו בדינר בשר (שם). דוכות הוא לו. מסירה זו זכות היא לו דהא לא סגי ליה כלא כשר (שם). דחוב הוא לו. להוליא הולאות הפסד הוא לו (שם). העמידו חכמים דבריהן על דברי תורה. שקונין לו מעותיו כלא משיכה (שם). דבר תורה מעות קונות. מכיון שנתן מהקדש דכתיב ונתן הכסף וקס לו (שם וב"מ מו:) ומשיכה לא קניא (בכורות יג:). שמא יאמר נשרפו חיטיך בעלייה. שמא יניחס לוקח בכית מוכר זמו מרובה ותפול יחוש לטרוח ולהציל, לפיכך העמידום ברשותו לחזור ויחזור בו מן המכר ויהא השכר שלו כי דידיה חשיב להו וטרח ומציל (ב"מ מו:) או: להכי אוקמינהו

התם בחצר שבין שני מבואות והאמר 6 רב שיזבי אמר רב חסרא זאת אומרת חלוקין עליו חביריו על רבי יהודה 🕫 אלא גברא

אבל לפי חירונו לא נוכל לומר כן דאם כן לא היה לו נמי למיחש שמא יאמר הלוקח נשרפו חיטיך בעלייה דלא שכיח שיאחרו הכסף אחר משיכת הפירות כיון דמשיכה לחוד לא היתה קותה וי"ל דמעות נוח לשמרן ואין טורח בהצלחם כמו פירות דאין יכול להציל אלא בטורח גדול ועוד אומר ר"י דגבי מעות אין שייך לומר נשרפו מעותיך בעלייה דאפילו הוי עלייהו שומר חנם הא אמרינן בפרק המפקיד (ב"מ דף מב.) דאין להם שמירה אלא בקרקע ואי לא מוחיב להו בקרקע הוי פשיעותא לגבי נורא כדמוכח התם גבי ההוא דאותיב זוזי בלריפתא דאורבני וא"ת והיכי חיישינן שמא יאמר לו נשרפו חיטיך בעלייה הא הוי עלייהו שומר שכר ואם לא יציל ישלם דכי היכי דגבי זוזי הוי מוכר עלייהו שומר שכר כדמשמע בפ' הזהב (שם דף מט.) גבי ההוא גברא דיהיב זוזי אשומשמי אוקירו שומשמי והדר ביה וא"ל שקול זווך ולא שקלינהו ואגנוב ואמר רבא דכל כה"ג לא מיבעיא דשומר שכר לא הוי כו' משמע דאי לא הוה אומר ליה שקול זוזך הוי עלייהו שומר שכר וה"ל גבי חיטין הוי נמי שומר שכר ואור"י דלעולם גבי זוזי נמי לא הוי שומר שכר והא דקאמר לא מיבעיא דשומר שכר לא הוי ה"פ לא מיבעיא היכא דנותן לו שכר וקאמר לו שקול זווך דסליק נפשיה מחיוב שומר שכר אלא אפילו שומר חנם לא הוי וכה״ג לריך לפרש באידך עובדא (שם ש״ב) דא״ל ליהוי הנך זוזי גבר פקדון דחשכה לי וא"ל הא ביתא קמך ומסיק עלה לא מיבעיא דשומר שכר לא הוי כו' היינו ע"כ בנותן לו שכר קאמר ועוד י"ל דאע"ג דגבי זווי הוי שומר שכר היינו משום דשרי להוליאם ואע"ג דמפקיד מעות אלל בעה"ב תנן בהמפקיד (שם מג.) דלא ישתמש בהן מ"מ מוכר ישתמש בהן כיון דדבר תורה מעות קונות אלים כחו ויכול להוציא אע"ג דתקין רבנן דלא קני אלא במשיכה: ה"ב אמר ר' יהושע ב"ל בל מקום ששנה רבי יהודה אימתי ובמה במשנתינו אינו אלא לפרש דברי חבמים וכ"נ כספרים דגרסי במשנתינו דנברייתא מלינו דאימתי דרבי יהודה לחלוק בפרק כיסוי הדם (חולין דף פת.) גבי דם הניתו ושעל גבי הסכין ופ״ק דגיטין (דף ז.) גבי המביא גט בספינה ואין להאריך כאן: [וע"ע סוס' בינה ט: ד"ה ולא היא וחוס' סוכה מא. בד"ה שמא יגדל וחוס' גיטין ז: ד"ה אמר וחוס' שבועות מח. סד"ה נשבע וחוס' חולין פח. ד"ה רבקן: